

LA VERITAT DEL COS DE SANT NARCIS

Número tres cents noranta

«A la ciutat de Girona a vint-i-un d'agost de mil noucents trenta sis.

JAUME LASALA GRAVISA-CO, Advocat i Notari de l'Illustre Col·legi de Catalunya, amb residència a aquesta Ciutat, dono fé.

Que en Joaquim Folch i Torres major d'edat, casat, Director dels Museus d'Art de Barcelona i Cap dels Serveis de Museus de la Generalitat de Catalunya veí de Barcelona, domiciliat al Parc de la Ciutatadella, provist de cédula personal de sisena classe tarifa primera, extesa a Barcelona a vint-i-sis d'agost últim, amb el número cent setanta tres mil noucents onze, davant meu compareix i diu:

Que en nom i representació del Sr. Comissari de Museus del Govern de la Generalitat de Catalunya Sr. Pere Corominas Montanya, que és President del Consell d'Estat de la República, recareix al Notari que sotaescriu per a que acreditat per la present acta l'ordre verbal que en nom de dit senyor tramet en aquest moment a la Comissió de Defensa del Patrimoni Artístic de Girona, constituïda per Decret del Govern de la Generalitat de Catalunya amb data vint-i-tres de juliol del corrent any i la manera de donar compliment a la mateixa. L'ordre verbal de referència és com segueix:

Vist l'estat en que després dels fets que es produïren en l'Església de Sant Feliu de la Ciutat de Girona el dia vint de juliol propassat i examinat l'altar i urna que conté les restes del cos de Sant Narcís, ordena:

PRIMER: Que per la Comissió susditat es facin fotografies tal com es troba l'urna en el moment d'aixecar la present acta.

SEGON: Que davant Notari i presència d'un o més metges i dels membres de la Comissió abans (dita) dic esmentada, es facin pels serveis tècnics de Restauració dels Museus d'Art de Barcelona una exploració arqueològica a l'objecte de recollir els restes textils antics que puguin tenir interès per la seva alta antiguitat, i altres objectes que així mateix tinguin interès pel nostre patrimoni artístic.

TERCER: Que feta l'exploració abans indicada sien col·locats els restes del Cos en una caixa de fusta degudament acondicionada i totalment clausurada prescintada amb el segell de la Comissaria de la Generalitat de Girona i dipositada en una de les tombes subterrànies de la pròpia Església de Sant Feliu.

Per a complir el recariment que precedeix a les deu hores i quinze minuts del dia d'avui, m'he constituït junt amb el Sr. requerent a l'antiga Església de Sant Feliu d'aquesta Ciutat i he trobat reunits en ella a Anastasi Viguera

Estan ben fresques en la memòria dels nostres llegidors les notes que publicàvem arran del desencallament del cos incorrupte de Sant Narcís. Dèiem que publicariem un resum de l'acta aixecada pel notari. La seva importància però és tal que la publicarem íntegra.

En ella veuran els nostres llegidors el que hi ha de veritat en les falòrnies que ens volien fer empassar aquesta gent que es beneficiava en la ignorància de la major part del poble.

A més a més d'aquest document tan interessant dilluns publicarem quatre fotografies dels diferents membres justificats del gloriós cos incorrupte.

Murillo, representant al Comitè de Registres i Incautacions de Girona; a la Comissió del Patrimoni Artístic i Arqueològic d'aquesta Ciutat representada per Emili Blanch Roig, Carles Palol Feliu, Francesc Riuró Llapart, Joan Turón Algans, Eduard Fiol Marqués, Pere Vallmajó Perpinyà, Pau Planes Prats i Joan Subies Galter; he trobat també a la mateixa Església els senyors metges referits, dic requerits pel Comissari dels Museus de la Generalitat Joan Bonet Teixidor i els titulars d'aquest Ajuntament, Inspectors Municipals de Sanitat Ricard Ros Simó; Xavier Casadevall Fuster; Manuel Grau Mas; restaurador dels Museus de Barcelona; en representació de l'Ajuntament d'aquesta Ciutat Llorenç Busquets Ventura, tinent d'Alcalde; Ricard Giralt Casadesús, Arquitecte Municipal i el periodista Antoni Crosa Mauri.

Tot seguit s'ha procedit al compliment de l'ordre verbal abans transcrita en la forma següent:

Primerament s'han fet fotografies del conjunt de l'urna, altar i detalls d'aquesta primera pels membres de la Comissió Subies i Riuró.

Pel Delegat del Comitè d'Incautació, Viguera ha estat oberta l'urna i extret el Cos de Sant Narcís en ella contingut traslladant-lo a la Sagristia, a on s'ha procedit a la fotografia de detalls pels fotògrafs esmentats i a l'exàmen i reconeixement arqueològic i mèdic el primer pel senyor requerent donant el següent resultat:

RECONeixEMENT ARQUEOLòGIC, apareixen els restes de l'urna revestits d'una meitat de casulla bordada en or damunt de seda del segle divuit; desota aquesta casulla una apariència d'alba de roba blanca amb puntes d'or de igual època i uns fragments de punta de plata recobrint la part corresponent al coll; extrems aquestes peces apareix el conjunt vestit per una alba de tela blanca de lli amb mànigues i aplic davanter a la part baixa de satí verd; per darrera l'apariència de coll del cadàver penja una estola blanca amb voraviu vermell i inscripcions, i les pales fetes d'un brodat amb imatges amb sedes de color de la fi del segle tretze, o primers del catorzè; al lloc corresponent al coll dos fragments de brodat de la mateixa època, figurant un collar de dalmàtica; penja del pit un pectoral segle disset obrat de filigranes d'or i gravats del segle disset; a la mà dreta figurada en fusta dues anells de

diamants del segle divuit; altra amb una pedra de jascint del segle dinou; altra amb onze petites pedres de jacints del segle disset; altra en vidre groc al centres i petites pedres verdes entorn; altra de cerce d'or amb inscripcions i petita pedra romboide del segle catorzè; i altra d'or amb ornaments cisellats d'estil gòtic i uns perla.

De l'exàmen dels elements restants resulta que el crani està col·locat dins un bloc de fusta recobert de planxa daurada amb apariència de mitra guarnida de cabuxons de diversos tamanys i dues plaquetes lovulades i esmaltades obra del segle catorzè; a cada costat d'aquest bloc en forma de mitra dues peces de fusta també recobertes de planxa metàlica simulant un coixí; els braços són de fusta amb articulació en el colze i amb dues mans de fusta revestides de planxa metàlica simulant guants portant a la dreta un floró de metall obra del segle catorzè, simulant l'ornament comú a la part dorsal dels guants a l'època gòtica, essent aquest treball també obra del segle catorzè.

Els peus apareixen, el de la cama dreta fets de fusta recobert de planxa metàlica amb ornament de cabuxons de vidre i també obrat en el segle catorzè, i el de l'esquerra en forma de sabata de planxa de metall més groixuda, contenint restes importants d'ossos d'un peu humà; aquest estoig contenint els ossos abans indicats és també guarnit de cabuxons de vidre i sembla obra més posterior. La impressió que pot treure del conjunt el senyor requerent és la que, els diversos fragments d'ossos reunits en l'urna varen ésser montats en el segle catorzè damunt d'una sèrie d'elements de fusta que donaven al conjunt l'apariència d'un cos enter.

RECONeixEMENT MEDIC.

Els metges concorrents informen que reconegut el cos humà dipositat en l'urna funerària existent a la Capella de Sant Narcís de l'Església de Sant Feliu d'aquesta Ciutat han pogut apreciar que dit cos està revestit amb els ornaments corresponents a un Bisbe; separats aquests han pogut veure un crani ficat dins d'una mitra que li servia d'estoig de dit crani, la regió frontal estava descoberta, la regió de la cara en alguns llocs revestida de vestigis cutanis momificats; el maxilar inferior destruït i en part pulveritzat.

Carència absoluta del tòrax i vèrtebres cervicals i dorçals. En canvi presenta la pelvis completa

en mig de la qual hi ha dues vèrtebres lumbars. Les extremitats superiors són totalment de fusta articulades a lo que correspon al colze. De les extremitats inferiors la dreta també totalment de fusta i l'esquerra representada per dos fèmurs humans que ocupaven l'un la part corresponent a la cuixa, però d'epífisis invertides i l'altra també invertit però corresponent a la pantorrilla.

També s'ha trobat una ròtula faltant les dues tíbies i els dos peronés; el peu esquerra hi està amb la major part faltant entre altres pocs ossos els corresponents al dit gros.

NOTA: Els dos reconeixements transcrits en la seva part tècnica es consignen en aquesta Acta baix la responsabilitat dels dictaminadors, si bé jo, el Notari autoritzant he estat present als corresponents exàmens.

Dels diversos objectes i robes existents en l'urna és separat amb destí al Museu de Girona lo següent: el pectoral i els anells ressenyats anteriorment; els teixits també anteriorment descrits excepte les dues albes i la mitja casulla del segle divuit que resta en el seu lloc. També es separen de l'urna els ex vots i presentalles penjades al fons de l'urna consistents en dotze condecoracions militars, civils i una medalla; tres reliquiaries un en forma de creu sense relíquies, una creu de diamants del segle divuit; una estatueta de Bisbe cisellada, un penjoll de plata deurada en granats; una anell amb amatistes, altres amb jacints i diamants; altra d'or amb tres diamants; altra amb una esmaragda, altra amb esmalt i orla de perles; altra amb nou diamants; altra amb un diamant gran i un de petit; altra de planxa d'argent, totes del segle divuit i dinou ademés dos relíquies d'argent de petit tamany, cabuxons de vidre que correspondrien a la decoració dels editaments de fusta del cos sant; un objecte de metall d'ús indeterminat i onze monedes de coure, una de plata del segle divuit.

D'aquests objectes se'n fan càrrec la Comissió del Patrimoni Artístic d'aquesta Ciutat amb destí al Museu de Girona.

Acabades aquestes operacions s'han deixat els restes que s'havien tret de l'urna i que no van al Museu en la mateixa habitació o dependència en la que s'ha fet el reconeixement procedint-se per part del Comitè de Registres i Incautacions a segellar una finestra baixa i la porta d'entrada a la dita dependència amb els segells de l'expressat Comitè.

En aquest moment Anastasi Viguera Murillo, representant del Comitè de Registres i Incautacions, fa constar la seva enèrgica protesta per que en els moments revolucionaris en que vivim s'ha volgut fer ús de convencionalisme fora de lloc i que si de bon principi hagués sabut el legalisme que es volia donar a aquest assumpte s'hauria oposat en nom del Comitè que representa.

I no interessant al senyor requerent fer constar ni més fets ni més manifestacions dono per acabada la present Acta, que va extesa en tres plecs de classe vuitena, sèrie B, números un milió cinc cents noranta vuit mil cent vuitanta quatre i els dos següents en ordre, Acta que signen amb mi el requerent i els demés presents després d'assabentar-se tots per la meua lectura del seu contingut íntegre—Joaquim Folch i Torres — Emili Blach — Manuel Grau—Joan Subies - Eduard Fiol —Joan Turón - Anastasi Viguera—Carles Palol—Pere Vallmajó—Francesc Riuró—J. Bonet—Pau Planes —Xavier Casadevall—Ros Simó—R. Giralt Casadesús - L. Busquets —Antoni Crosa — Rubricats—Jaume Lasala amb signe i rúbrica.

ES COPIA de l'original que queda en el meu Protocol cortent d'instruments públics sota el número d'ordre avants expressat i a petició del senyor requerent la lliuro l'endemà de la seva autorització en un plec de la classe setena, sèrie A i dos més de la vuitena, sèrie B, números un milió cinc-cents seixanta vuit mil nou-cents vint-i-ú, un milió cinc-cents noranta vuit mil dos-cents tres i el següent en ordre, deixant en l'original notada aquesta expedició.

I altra còpia a petició de la Comissió del Patrimoni Artístic i Arqueològic d'aquesta Ciutat la lliuro l'endemà de la seva autorització en un plec de la classe setena, sèrie A, i dos més de la vuitena, sèrie B, números un milió cinc cents seixanta vuit mil nou-cents vint-i-dós, un milió cinc-cents noranta vuit mil dos-cents cinc i el següent en ordre, deixant en l'original també anotada aquesta expedició.

llibreria de la
"Cooperativa Gràfica"
 Material d'Oficines
 Impresos de totes les classes

CORT-REIAL, 1-TEL. 571—GIRONA